

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2646/2021
08.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6384/20 од 16.11.2020. године, у седници одржаној 08.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6384/20 од 16.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 29671/19 од 27.05.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћивања пензије за период од 01.06.2014. године до 25.03.2018. године исплати појединачне месечне износе са каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 216.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење па до исплате, док је захтев за досуђење законске затезне камате на износ трошкова поступка за период од 27.05.2020. године до дана наступања услова за извршење одбијен, као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6384/20 од 16.11.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћивања пензија за период од 01.06.2014. године до 28.02.2018. године исплати појединачне месечне новчане износе, са каматом од доспелости сваког појединачног новчаног износа до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и обавезан тужилац да туженом на име трошкова поступка плати 34.800,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова другостепеног поступка плати 139.200,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законом прописаних разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем туженог бр. ... од 14.11.1994. године признато право на старосну пензију почев од 01.08.1994. године и истим решењем одређен је износ пензије. Пензија је тужиоцу редовно исплаћивана до марта 1999. године. Према захтеву за успостављање исплате пензије поднетом туженом од стране тужиоца 16.05.2013. године, тужилац је рођен ...1943. године и сагласно податку који је лично дао, он од 08.09.2008.године (...2008. године је навршио 65 година живота) прима пензију од привремене међународне администрације на Косову. Тужилац није доставио решење надлежног органа привремених међународних институција на Косову о одбијању његовог захтева за исплату основне пензије. На основу налаза и мишљења судског вештака економско – финансијске струке, утврђена је висина неисплаћених пензија у периоду од 01.03.1999. године до 28.02.2018. године у укупном износу од 5.756.663,67 динара.

Правноснажном пресудом донетом током поступка одбијен је, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име мање исплаћених месечних износа припадајуће пензије за период од марта 1999. године закључно са мајом 2014. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, због застарелости.

Првостепени суд је усвојио захтев тужиоца за исплату неисплаћених месечних износа пензије за период од 01.06.2014. године до 28.02.2018. године, са образложењем да је тужени без оправданог разлога престао да тужиоцу исплаћује пензију, због чега је тужени одговоран и у обавези да му на основу члана 172. Закона о облигационим односима накнади насталу материјалну штету коју је проузроковао у вези са вршењем својих функција. Приликом одлучивања првостепени суд је имао у виду чињеницу да тужилац није корисник ни једене пензијске шеме на Косову од 2002. године до данас, да се обраћао пензијским органима Косова, али да је одбијен из разлога што је пензију стекао преко туженог.

Другостепени суд је, након одржане расправе одбио, као неоснован захтев тужиоца, са образложењем да тужилац није доказао да није остварио право на исплату пензије по прописима које је донела Привремена администрација на Косову, а што је од значаја за оцену висине потраживања сагласно члану 192. став 1. Закона о облигационим односима и да би у тој ситуацији тужилац имао право на накнаду штете у висини разлике између износа који потражује од туженог на име неисплаћених пензија за период од 01.06.2014. године до 25.03.2018. године и износа које би примао од стране Привремене администрације на Косову, али да се та висина из приложене доказне грађе није могла утврдити. Другостепени суд је свој закључак да је тужилац остварио право на исплату пензије по прописима које је донела Привремена

администрација на Косову (UNMIK) засновао на чињеници да је тужилац рођен ...1943. године и да има пребивалиште на Косову, односно да испуњава оба потребна услова за исплату пензије од Привремене администрације на Косову (да је лице навршило животну доб за пензионисање – 65 година и да има стално место боравка на Косову) прописана чланом 2. Уредбе број 2001/35 о пензијама на Косову и Уредбом број 2005/20 о изменама и допунама те Уредбе и да је тужилац у свом захтеву за успостављање исплате пензије, који је лично поднео туженом 16.05.2013. године навео да од 08.09.2008. године прима пензију од Привремене администрације на Косову.

Супротно наводима ревизије, правилно је одлучио другостепени суд када је одбио, као неоснован захтев тужиоца, правилном применом материјалног права.

Чланом 185. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да је одговорно лице дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала. Наведеном одредбом формулисано је основно начело одштетног права да накнада штете не може бити већа од настале штете. Ово начело, примењено у спору по захтеву тужиоца, као лица са пребивалиштем на територији Косова за исплату неисплаћених пензија, подразумева утврђивање и чињенице да ли су тужиоцу вршене исплате пензије по прописима које је донела Привремена администрација на Косову (UNMIK), јер се тако исплаћени износи морају узети у обзир и за исте умањити новчани износи које тужилац потражује од туженог на име накнаде штете због незаконите обуставе исплате старосне пензије. С обзиром на то, да тужилац није доказао своје тврдње да није остварио право на исплату пензије по прописима које је донела Привремена администрација на Косову (UNMIK), те да је сам навео да од овог органа прима пензију од 08.09.2008. године, то је правилан закључак другостепеног суда да би у тој ситуацији тужилац за спорни период имао право на накнаду штете у висини разлике између износа који потражује од туженог на име неисплаћених пензија и оног износа који прима или би могао да прима од Привремене администрације на Косову (UNMIK). С обзиром на то да тужилац није доказао ни висину разлике између износа који потражује од туженог на име неисплаћених пензија и оног новчаног износа који прима или би могао да прима од Привремене администрације на Косову (UNMIK), то је правилан закључак другостепеног суда да је захтев тужиоца неоснован и с тим у вези правилна одлука којом је одбијен захтев тужиоца за исплату за спорни период правилном применом материјалног права. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Супротно наводима ревизије, правилан је закључак другостепеног суда да тужилац није доказао своје тврдње да није остварио право на исплату пензије по прописима које је донела Привремена администрација на Косову (UNMIK), односно да је тужилац остварио право на исплату пензије по прописима које је донела Привремена администрација на Косову (UNMIK), с обзиром да је тужилац рођен ...1943. године и да има пребивалиште на Косову, из чега произлази да испуњава оба услова потребна за исплату пензије прописана чланом 2. Уредбе број 2001/35 о пензијама на Косову и Уредбом број 2005/20 о изменама и допунама те уредбе и да је тужилац у свом захтеву за успостављање исплате пензије који је лично поднео туженом 16.05.2013. године навео да од 08.09.2008. године прима пензију од Привремене администрације на Косову. Осим тога, суд је био позвао тужиоца да сходно члану 241. став 1. и 2. ЗПП, у за то одређеном року, поднесе исправу која се с обзиром на садржину сматра заједничком о томе да ли је остварио право на пензију на територији Косова и Метохије или је корисник неког другог права из пензијског осигурања, након чега је

тужилац доставио потврду Републике Косово од 12.02.2020. године, која се не може прихватити као доказ.

Са напред наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**